

THEATERKRANT

ZEECONTAINERS OP OVER HET IJ 2018: OUTSIDERS EN SUPERHELDEN (DEEL 1)

Sander Janssens

14 juli 2018

In elf zeecontainers verspreid over het festivalhart van Over het IJ, dat gisterenavond is be presenteren jonge makers kort nieuw werk. Het levert zoals elk jaar een grote veelzijdighe voorstellingen op – dit jaar varieert het van duister ervaringstheater, sprookjesachtig obje vrolijk vechttheater. Wat opvalt: qua vorm zijn alle voorstellingen zeer uitgesproken, maar inhoudelijk is het vaak nog erg pril.

Bijvoorbeeld de fascinerende solo *De vrouw van nummer 376D*, van regisseur Sanne Smits en actrice Lir (die beiden volgend jaar aan respectievelijk de Regieopleiding en de Acteursopleiding van de Toneelschoc afstuderen). Achter een venster met jaloezieën zit Zwaan in een uitpuilend dikmaakpak. Vanachter haar r observeert en bekritiseert ze de wereld daarbuiten. Dat levert een schrijnend en tegelijk komisch beeld op

afgesloten als de leefwereld van dit personage, zo hermetisch is deze voorstelling in haar vorm. De vrouw door haar dag, reagerend op wat achter haar venster aan haar voorbijtrekt. De makers vinden daarin een muzikaliteit – een ‘sfeer’ omschrijft het nog het beste – maar de voorstelling vindt geen focus en geen ont Daardoor blijft het concept schetsmatig.

Ook zo sferisch is de object- en poppentheatervoorstelling *Held* van Noufri Bachdim. Het concept – dat h Yentl van Stokkum ontwikkelde – vertelt het verhaal van een meisje (een pop, ontworpen door Pluck Ven samen met Katelijne Beukema in de voorstelling speelt) dat een rode cape voor haar verjaardag krijgt, en dromen als superheld de wereld overvliegt. Met behendig poppenspel en live-camerawerk in een vernuftig houtjetouwtjedecor, wisselt het perspectief voortdurend en wordt de toeschouwer mee op reis genomen. I van deze associatieve trip is soms erg vaag en moeilijk te duiden – maar het sentiment van kleine kindere daden willen verrichten (omdat volwassenen dat alsmaar weigeren te doen) wordt mooi invoelbaar gema

Totaal anders is het vrolijk zelfoverschreeuwende *Face First In A Pool Of Elephant Shit*, fysiek theater vo soort *Jackass* meets zeecontainer-formule, gemaakt door theatermaker Tessa van der Bijl. Niet in de con erachter zit het publiek in een kring. De container staat gekanteld, rechtop, een soort van duikplank steek Twee energieke, maar wat sullige ‘stagieares’ (Maurits Wondergem en Sam Bijl) heten ons welkom bij de spektakelshow rondom *jumping Eddie* (Eddie Kagie), een man op leeftijd die, als we zijn sidekicks moget onnavolgbare stuntlegende is. De voorstelling bestaat uit een hoop aanstekelijke meligheid waarin de jon aftroeven met fysiek pijnlijke (of ronduit walgelijke) stunts, als opwarmertje voor de grote Eddie. Helaas v voorstelling door overvloedige koddigheid halverwege haar vaart. Eddie blijkt een soort *angry old man* d (voornamelijk in algemeenheden) op de jeugd van tegenwoordig foetert en zo meandert de voorstelling k voorspelbaar einde.

In de muzikale zelfverheerlijking *We dachten aan jou...* bejubelt Sheralynn Adriaansz haar eigen veelzijdig waarbij ze voortdurend geïnterrupteerd wordt door potentiële nieuwe opdrachtgevers. ‘Dit is mijn tijd/ zonnige tijd/ want mensen zijn bezig met diversiteit/ mensen zijn bezig met inclusiviteit/’ Het is een vern parodie, in deze vorm nog wat vlak, maar hopelijk een aanzet tot een langere solo waarin Adriaansz voorl humor. Het is namelijk duidelijk dat ze door zichzelf als succeskarikatuur in een voor haar perfecte werel zetten, met deze eigenzinnige solo kritiek levert op de tijdgeest. Adriaansz stond vorig jaar ook in het zeecontainerprogramma, met de indrukwekkende, meer sobere voorstelling *Naar Kisondele*. Het is lover zeer interessant dat ze nu zo’n totaal ander beeld van zichzelf laat zien. Ik geloof wel dat ze – de solo van v in mijn achterhoofd – met deze voorstelling inhoudelijk nog wat stappen kan zetten.

Het danscollectief Chronos verrast met de beeldend-associatieve danswhodunnit *Draw | Back | Ward*, di omgekeerde chronologie een spannende boog maakt van chaos naar harmonie. Het publiek wordt in deze indringend oogcontact mooi bij de performance betrokken. Nog meer gebeurt dat in de één-op-één ervaringstheatervoorstelling *Don’t Cha Wish Your Girlfriend Was A God Like Me*. Misschien wel het mee indringende project in de zeecontainerprogrammering komt van de achttienjarige Ika Schwander, die aar Performance gaat studeren in Maastricht. Met steelse en dwingende blikken verleidt ze haar toeschouwer ritueel om toe te treden tot de oneindigheid. Maar er hangt een prijskaartje aan de eeuwigheid: je stem er en Schwander, dan weer schuchter, dan weer met lichte dwang, dan weer onschuldig, ontfutselt ze allebei

Je herkent de duistere beeldtaal en het doorbreken van gangbare theatercodes uit het werk van Alexandra wie Schwander in het verleden een project deed en die haar nu aan de organisatie heeft voorgedragen. Als uiteindelijk licht verward de container verlaat en het felle daglicht weer instapt, voelt het toch een beetje : hebt verkocht zonder dat je dat eigenlijk wilde. Bovendien kijken de overige festivalbezoekers je behoorlijk aan.

Even bijkomen.

VERSLAG**Zeecontainers op Over het IJ 2018: van de werf naar de zon en terug (deel 2)**

Het Zeecontainerprogramma op Over het IJ neemt je van de NSDM-werf mee naar de zon. En weer terug.

VERSLAG**Over het IJ Festival: Zeecontainerprogramma (deel 1)**

Dat de vermeende 'springplankfunctie' van het Zeecontainerprogramma op Over het IJ Festival niet van de lucht is, bewijst de indrukwekkende lijst curatoren die voor deze jubileumeditie zijn aangetrokken. In het kader van vijftientig jaar Over het IJ werden inmiddels bekende makers, die ooit begonnen in een zeecontainer op de NDSM-werf, gevraagd om jonge makers voor [...]

VERSLAG

Over het IJ Festival: Zeecontainerprogramma – tijdmachine (deel 2)

Misschien wel het meest creatief aan het Over het IJ Festival is het Zeecontainerprogramma. Dit jaar viert het festival in Amsterdam-Noord het vijftientigjarig jubileum en van begin af aan vormen de ultrakorte voorstellingen in de zeecontainers het artistieke hart of brein, zo u wilt. Aan tal van voorstellingen heb ik de mooiste herinneringen. En tal [...]

TONEEL

Zeecontainerprogramma - Verschillende theatermakers

Het engagement ligt hoog bij de jonge makers van het Zeecontainerprogramma op het Over het IJ Festival. ****

TONEEL

Bloos - Marte Boneschansker, Het Huis Utrecht

Voor 'Bloos' vroeg Marte Boneschansker negen vrouwen het hemd van het lijf over hun lichaam en hun seksualiteit ****

